

Sygnatura akt II C 278/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 marca 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR K. T.

Protokolant st. sekr. sąd. M. R.

po rozpoznaniu w dniu 22 lutego 2017 roku w Łodzi

sprawy w powództwa P. P.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w Ł. Oddział Ł.- Miasto w Ł.

o przywrócenie stanu zgodnego z prawem

1. nakazuje pozwanemu przywrócenie stanu zgodnego z prawem poprzez usunięcie słupa energetycznego z nieruchomości położonej w Ł., przy ulicy (...), oznaczonej numerem działki (...) obręb (...), dla której Sąd Rejonowy dla Łodzi- Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą (...), w terminie 2 miesięcy od dnia uprawomocnienia się wyroku;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 250 (dwieście pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygnatura akt II C 278/16

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w dniu 21 kwietnia 2016 roku P. P. wniósł o nakazanie pozwanemu (...) Spółce Akcyjnej w Ł. Oddział Ł.- Miasto w Ł. przywrócenia stanu zgodnego z prawem i zakazanie dalszych naruszeń prawa własności nieruchomości, położonej Ł. przy ulicy (...), oznaczonej nr działki (...) w obrębie (...) dla której Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi prowadzi księgę wieczystą (...), poprzez zobowiązanie pozwanego do usunięcia urządzeń elektroenergetycznych. W uzasadnieniu wskazano, że na wskazanej nieruchomości, stanowiącej własność powoda posadowiony jest słup typu A z linią średniego napięcia.

(pозew- k. 2, 3)

W odpowiedzi na pozew pozwany, reprezentowany przez pełnomocnika w osobie adwokata, wniósł o oddalenie powództwa, podnosząc zarzut zasiedzenia służebności przesyłu w odniesieniu do linii elektroenergetycznej 0,4 kV, posadowionej na nieruchomości powoda, przez poprzedników prawnych pozwanego, z dniem 25 marca 2005 roku.

(odpowiedź na pozew- k. 22- 29, pełnomocnictwa- k. 30, 31, odpis z KRS pozwanego- k. 33- 38)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód jest właścicielem nieruchomości położonej Ł. przy ulicy (...), oznaczonej nr działki (...) w obrębie (...). Przed powodem, prawo własności przysługiwało W. B. i J. B..

(odpis księgi wieczystej- k. 5- 9, pismo W. B. z 7.06.2000 roku- k. 83, decyzja o stwierdzeniu nieważności decyzji administracyjnej- k. 85- 89)

W dniu 25 marca 1985 roku wydana została decyzja o pozwoleniu na budowę linii niskiego i średniego napięcia oraz stacji transformatorowych K. J.- L. przez Przedsiębiorstwo (...) Ł.. Odcinek obejmujący przebieg linii przez nieruchomości powoda został odebrany i oddany do eksploatacji w 1987 roku. Pozwany jest (kolejnym) następcą prawnym przedsiębiorstwa, które rozpoczęło eksploatację linii, tj. Zakładów (...) - Zakładu (...).

(decyzja- k. 39, 40, dokumentacja dotycząca przekształceń- k. 44- 77, zeznania świadka D. K.- zapis rozprawy 00:11:07 i k. 95)

W czerwcu 2000 roku zostały wykonane prace na działce (...), stanowiącej wówczas współwłasność W. B. i J. B., polegające na demontażu istniejącego słupa typu (...) (bez podpory), postawienie, w innym miejscu, słupa (...) (z podporą), w związku ze zmianą przebiegu linii- z uwagi na to, że dotychczasowy przebieg linii kolidował z projektowanym budynkiem na działce (...), zostało przepięte przyłączenie linii biegnącej przy ulicy (...) w taki sposób, że linię przyłączono od kolejnego słupa, co spowodowało, iż linia przy ulicy (...), która dotąd biegła w linii prostej od przyłącza, po przepięciu, na działce (...) zmieniła bieg w ten sposób, że od przyłącza do słupa na działce (...) biegła prosto, następnie na tej działce skręciła w prawo patrząc od przyłącza i dalej biegła prosto (przed przepięciem, od przyłącza, przez działkę (...) i dalej, biegła cały czas w linii prostej). Przepięcie przyłącza do kolejnego słupa spowodowało, że linia od przyłącza do słupa na działce (...) nie biegła już nad działką (...), zatem została wyeliminowana kolizja z projektowanym budynkiem na tej ostatniej działce. Decyzja o pozwoleniu na budowę (wykonanie powyższych prac na działce (...)) została unieważniona decyzją z 14.11.2001 roku.

(zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej- k. 84; decyzja z 14.11.2001 roku o unieważnieniu decyzji o pozwoleniu na budowę; wezwanie (...) z 9.08.2002 roku- k. 89, mapy- k. 106- stan przed pracami budowlanymi, 17- stan po pracach budowlanych oraz 41- przebieg linii, z zaznaczeniem zmiany przebiegu linii w związku z przepięciem przyłącza do kolejnego słupa, zdjęcia- k. 11- 13, 91)

Powód już pismem z 1 października 2012 roku wezwał pozwanego do usunięcia słupa.

(wezwanie- k. 14)

W dniu wniesienia pozwu (kwiecień 2016 roku) na słupie znajdującym się na działce powoda był zainstalowany przewód średniego napięcia; został on usunięty na początku lipca 2016 roku, tj. już po doręczeniu odpisu pozwu pozwanemu.

(zdjęcia: k. 11- 13- stan przed zdjęciem przewodu; k. 91- stan po zdjęciu przewodu- fotografia z 5.07.2016 roku)

Sąd odmówił wiarygodności zeznaniom świadka D. K. w zakresie, w jakim zeznał on, że słup obecnie znajdujący się na działce powoda to ten sam słup, jaki znajdował się na niej od początku, tj. od 1987 roku, gdyż zeznania te są sprzeczne z dokumentami złożonymi przez powoda (decyzja z 14.11.2001 roku, w której uzasadnieniu opisano prace budowlane, min. polegające na zmianie typu słupa). Nadto niewiarygodne są zeznania świadka w zakresie, w jakim wskazał, że usunięcie przewodu nastąpiło w 2015 roku, gdyż ze zdjęć wykonanych przez powoda wynika, że nastąpiło to w 2016 roku, po doręczeniu odpisu pozwu pozwanemu. Wnosząc pozew powód wskazał w nim, że na słupie znajduje się przewód i załączył na tę okoliczność zdjęcia (k. 11- 13), a po doręczeniu mu odpisu odpowiedzi na pozew złożył zdjęcia wykonane, jak wskazał w swoim piśmie z 24.06.2016 r- k. 82 odw., w dniu 5 lipca 2016 roku, gdzie nie ma już przewodu. Wreszcie niewiarygodne są zeznania świadka w zakresie, w jakim zeznał, że podczas demontażu przewodu nie zdemontowano także słupa, bo nie zgodził się na to powód. Jest to całkowicie nielogiczne, skoro powód co najmniej od 2012 roku, kiedy to skierował wezwanie do pozwanego o usunięcie słupa, dąży do osiągnięcia tego skutku, czego zresztą przejawem jest niniejszy pozew.

Sąd oddalił wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego (pkt 4. pozwu- k. 23), gdyż jego teza była już nieaktualna- pozwany wnosił o ustalenie przez biegłego możliwości zmiany lokalizacji i przesunięcia urządzeń przesyłowych, czasu trwania takiego przedsięwzięcia (polegającego na zmianie lokalizacji i przesunięciu urządzenia przesyłowego), konsekwencji, zasadności, uwarunkowań i kosztu tego przedsięwzięcia. Z uwagi na to, że poprzez słup nie jest już prowadzony przewód- został on poprowadzony w inny sposób- nie można mówić o tym, że na działce powoda znajduje się urządzenie przesyłowe, a zatem bez znaczenia jest wniosek dowodowy tak sformułowany przez pozwanego.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Powództwo było zasadne w części, to jest w zakresie żądania usunięcia słupa. Z uwagi na niewykazanie przez powoda prawdopodobieństwa ponownego naruszenia prawa własności poprzez zainstalowanie słupa (lub) przewodu na nim, powództwo w zakresie zaniechania dalszych naruszeń było bezzasadne.

Zgodnie z art. 222§2 kc, właścicielowi przysługuje roszczenie o przywrócenie stanu zgodnego z prawem, przeciwko osobie, która narusza własność w inny sposób, niż przez pozbawienie właściciela władztwa nad rzeczą. Pozwany, chcąc zniweczyć takie roszczenia, musiałby wykazać, że przysługuje mu skuteczne wobec prawa własności, prawo do rzeczy. W niniejszej sprawie pozwany podniósł zarzut zasiedzenia służebności przesyłu. Służebność przesyłu (ew. służebność gruntowa odpowiadająca służebności przesyłu- dotyczy stanu prawnego do 2 sierpnia 2008 roku, tj. do dnia poprzedzającego wprowadzenie art. 305 ze zn. 1 kc i następnych, regulujących wprost służebność przesyłu) jest prawem skutecznym wobec prawa własności właściciela działki, jaką obciąża. Jednym ze sposobów jej powstania jest jej nabycie przez zasiedzenie (obok: umowy o ustanowienie służebności, orzeczenia sądu o jej ustanowieniu, decyzji administracyjnej o wywłaszczeniu, która przydaje uprawnionemu prawo do korzystania z rzeczy w zakresie wynikającym z decyzji wywłaszczeniowej, zbliżone do służebności przesyłu). Z uwagi na zarzut zasiedzenia, należy zająć się wyłącznie tą formą nabycia służebności przesyłu. Z uwagi na datę wskazywaną przez pozwanego, jako data zasiedzenia (25 marca 2005 roku), omówić należy przesłanki zasiedzenia służebności gruntowej, odpowiadającej służebności przesyłu, wynikające z art. 292 i 174 kc, ze zmianami wynikającymi z odmienności służebności. Przesłankami zasiedzenia są: korzystanie z trwałego i widocznego urządzenia, posiadanie odpowiadające posiadaniu uprawnionego z tytułu służebności gruntowej, okres posiadania: 20 lat przy dobrej wierze i 30 lat przy złej wierze. Ponadto musi istnieć, przez wskazany wyżej okres, tożsamość podmiotu (zasiadającego) i przedmiotu zasiedzenia. W niniejszej sprawie okoliczność korzystania z urządzenia trwałego i widocznego jest niewątpliwa. Co do rodzaju posiadania, także nie może być wątpliwości, skoro z przepisów prawa energetycznego wynika (zeznania D. K.- k. 95), że linia energetyczna wymaga regularnych przeglądów, a nadto w razie jej awarii przeprowadzane są konieczne naprawy- zakres posiadania jest zatem wyznaczany koniecznymi dla danego urządzenia czynnościami. Pozwany wykazał następstwo prawne i ciągłość podmiotową w zakresie przedsiębiorstwa przesyłowego. Spór dotyczył: dobrej/ złej wiary, okresu posiadania oraz tożsamości przedmiotu. Sąd nie podziela stanowiska pozwanego, że dysponowanie decyzją o pozwoleniu na budowę linii, wydaną na inny podmiot, niż przedsiębiorstwo przesyłowe, przesądza dobrą wiarę. Jakkolwiek Kodeks cywilny wprowadza domniemanie dobrej wiary (art. 7 kc), to, w związku z zarzutem powoda w tym zakresie (pismo- k. 103, 104), Sąd badał złożone przez strony dokumenty i materiał osobowy; z dokumentów, ani zeznań świadka nie wynika, aby pozwany miał uzasadnione podstawy do przyjęcia, że przysługuje mu prawo do działki powoda (jego poprzednikom- do działki stanowiącej wówczas własność poprzednika powoda). Zatem należało przyjąć okres 30 lat. Nie można zgodzić się z pozwanym, który przyjmuje początek biegu terminu zasiedzenia na 25 marca 1985 roku, tj. datę pozwolenia na budowę. Po pierwsze, została ona wydana podmiotowi niezwiązanemu z powodem (jego poprzednikami prawnymi), a więc z przedsiębiorstwem przesyłowym, po drugie nie jest to data tożsama z rozpoczęciem posiadania. Początek posiadania przedsiębiorstwa przesyłowego to data rozpoczęcia eksploatacji linii, co nastąpiło w 1987 roku (styczeń). Zatem przy przyjęciu 30 lat od tej daty zasiedzenie upływałoby w 2017 roku. Jednak, jak wynika z ustalonego stanu faktycznego, przed upływem tego terminu, pozwany zdemontował przewód (w 2016 roku), a więc nie posiadał urządzenia przesyłowego (linia średniego napięcia) przez okres wymagany ustawą. W ocenie Sądu doszło ponadto, w czasie biegu terminu zasiedzenia, do zmiany przedmiotu zasiedzenia. Z przytoczonych powyżej dokumentów wynika, że w 2000 roku doszło do: zmiany przebiegu linii (linia biegła na całym odcinku od

przyłącza w linii prostej, po 2000 roku, w związku z jej przepięciem do dalszego słupa, od tego słupa do słupa na działce (...) w linii prostej, następnie zmieniała kierunek w prawo i dalej biegła w linii prostej), zmiany słupa (z pojedynczego na słup z podporą- w związku ze zmianą przebiegu linii, która nie biegła już na całym odcinku, tj. od przyłącza, w linii prostej, tylko skręcała, konieczne było zamontowanie słupa z podporą), wreszcie doszło do zmiany lokalizacji słupa; choć nadal znajdował się on na działce (...), to jednak został przesunięty (wynika to z porównania usytuowania słupa na mapie z 1996 roku- k. 106, gdzie słup jest w granicy z działką (...) i na mapie aktualnej- k. 17, gdzie słup jest odsunięty od granicy). Tak znaczna, obejmująca trzy elementy, zmiana przedmiotu posiadania powoduje, że doszło do przerwania terminu zasiedzenia, i rozpoczął on bieg od nowa od 2000 roku, co oznacza, że nabycie służebności mogłoby nastąpić dopiero w 2030 roku, co jest wykluczone z uwagi na: zdjęci przewodu w 2016 roku oraz wniesienie niniejszego pozwu opartego o art. 222§2 kc, co przerywa termin zasiedzenia.

Zatem, wobec niewykazania przez pozwanego prawa do nieruchomości powoda, skutecznego wobec prawa własności powoda, powództwo oparte o art. 222§2 kc należało uwzględnić.

Co do terminu usunięcia słupa, to pozwany w żaden sposób nie wykazał (ani nawet nie podjął takiej próby), jak długi winien on być. Przytoczony powyżej wniosek o biegłego nie miał na celu ustalenia tej okoliczności, lecz ustalenia dotyczące zmiany lokalizacji słupa z przewodem („urządzenie przesyłowego”), a więc jego zachowania, ale w innej lokalizacji. Po drugie, obecnie do usunięcia pozostaje sam słup, a nie słup z instalacją, co powodowałoby utrudnienia związane z przebiegiem linii. Po trzecie, powód wezwał pozwanego do usunięcia słupa już w 2012 roku, następnie odpis pozwu doręczono pozwanemu z dnia 27 maja 2016 roku, a więc do dnia zamknięcia rozprawy minęło 9 miesięcy. Pozwany miał więc wystarczająco dużo czasu na przygotowanie się do usunięcia słupa. Czas 2 miesięcy, biorąc także pod uwagę okres uprawomocnienia się orzeczenia, jest optymalny z punktu widzenia obu stron.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98§1 i 2 kpc, obciążając pozwanego w całości kosztami procesu poniesionymi przez powoda, na które złożyła się opłata od pozwu w kwocie 250 zł.